

43. REDNA SEJA VLADE

Ljubljana, 31. 3. 2023 - Vlada RS se je na 43. redni seji, ki je potekala 30. 3. 2023, med drugim seznanila z osnutkom besedila Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju in določila besedilo novele Zakona o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo ter besedilo novele Zakona o nujnem posredovanju za obravnavo visokih cen energije. Vlada RS je ponovno obravnavala in sprejela predlog novele Zakona o javnih financah ter izdala Uredbo o izvajanju podukrepa podpora za preprečevanje škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov iz Programa razvoja podeželja RS 2014–2020 in Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja. Vlada RS je ter sprejela tudi Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti (NZPO) 2023-2027, potrdila aktivnosti in ukrepe za reševanje oskrbe s pitno vodo slovenske Istre in kraškega zaledja ter se seznanila s predlogom Komisije za preprečevanje korupcije za sprejem priporočil v zvezi z upravljanjem korupcijskih tveganj povezanih z imenovanjem oseb zaposlenih na zaupanje v svete javnih zavodov.

Osnutek Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju

Vlada RS se je seznanila z osnutkom besedila Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju. Gre za delovno gradivo oziroma osnutek, ki bo v nadaljevanju še predmet usklajevanja na pogajalski komisiji tako s predstavniki vladne kot sindikalne strani. Vlada pooblašča vladno pogajalsko skupino za pogajanja in usklajevanja z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja.

Resorna ministrstva morajo glede na sprejeta pogajalska izhodišča med drugim pripraviti predloge sprememb kolektivnih pogodb dejavnosti in proučiti ustreznost veljavne ureditve sistema nazivov, Ministrstvo za javno upravo pa bo predloge zbralo, uskladilo ter predložilo vladi v obravnavo.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo

Veljavni Zakon o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z je bil sprejet 13. septembra 2022, in sicer zaradi potrebnega obvladovanja kriznih razmer na področju delovanja elektroenergetskega in plinskega sistema ter oskrbe s toploto. Zakon določa nujne ukrepe za zanesljivo oskrbo z energijo za upravljanje povečanega tveganja na področju delovanja elektroenergetskega in plinskega sistema, ukrepe za zmanjševanje uvozne odvisnosti, ukrepe za zanesljivo oskrbo z energijo in ukrepe za zmanjševanje pritiskov na cene energije zaradi volatilnosti energetskega trga.

Predlog novele zakona je pripravljen zaradi izvajanja Uredbe Sveta (EU) 2022/2576 in predvideva obvezno združevanje povpraševanja po zemeljskem plinu na ravni EU

preko informacijske platforme, ki bo oblikovana posebej za namen skupnega nakupa plina v Evropski uniji. Država članica mora zagotoviti sodelovanje podjetij plinskega gospodarstva in podjetij, ki uporabljajo plin najmanj v obsegu 15 % količin v skladu z evropsko uredbo.

Sprememba zakona vsebuje dopolnitev z obveznostjo, da nosilec bilančne skupine sodeluje v skupnih evropskih nabavah pri povpraševanju za zemeljski plin, in sicer za predpisano obvezno količino 2,25% povprečne letne porabe.

Novelacija zakona zaradi pravnih nejasnosti in praktičnih izzivov implementacije ne predvideva več obveznosti vzpostavljanja skupnostne samooskrbe za gospodarske družbe, v katerih ima država ali lokalna skupnost kapitalsko naložbo.

V zakonu se poleg tega zaradi velikih obremenitev Borzena z vlogami, ki izhajajo iz drugih interventnih ukrepov, podaljšuje rok za vlogo za povračilo prispevka za plin v primeru, da je uporabnik minulo zimo trajno znižal odjem. Rok za povračilo se podaljšuje do 30. septembra 2023.

Predlog zakona o spremembah Zakona o nujnem posredovanju za obravnavo visokih cen energije

Zakon o nujnem posredovanju za obravnavo visokih cen energije je bil sprejet 9. Decembra 2022, in sicer zaradi obvladovanja visokih cen na področju električne energije in vsebuje nujne ukrepe za zmanjšanje uvozne odvisnosti pri oskrbi z energijo, kontrole cen, pobiranje prispevkov od izjemnih prihodkov ter druge ukrepe.

Vlada je zdaj sprejela spremembo besedila in sicer predvsem v delu, ki ureja plačilo presežnih tržnih prihodkov. Nov predlog zakona omejuje pobiranje presežnih tržnih prihodkov samo na proizvajalce. Ob tem zakon znižuje mejo iz sedanjih 180 €/kWh na 160 €/kWh. Natančneje določa tudi zavezanca za plačilo presežnih tržnih prihodkov, in sicer so to proizvajalci električne energije, pri katerih je vsota skupne instalirane moči proizvodnih naprav večja od 100 kW. Tudi rok veljavnosti ukrepa je s to spremembo zakona omejen na obdobje od 1. decembra 2022 do 30. junija 2023, enako kot to določa evropska uredba. Zakon pri izvajanju določbe predvidi izdajo odločbe, in to enkrat za celotno obdobje. Posledično izvajanje zakona ne temelji več na evidencah zavezancev, ampak na poročilih in dokazilih, ki jih zavezanci pošljejo Agenciji za energijo. Sprememba določa tudi vrsto podrobnosti v zvezi z vodenjem evidence, izdajanjem določb, drugostopenjskim reševanjem sporov itd. Na novo so določene tudi kazni za kršitev zakonskih določb.

Dodatno zakon med izjeme virov, od katerih se ne plačuje presežne prihodke, dodaja uvožen premog.

Predlagana sprememba zakona tudi določa, da se sklic za naložbeno pomoč za nove investicije naslanja na nov, spremenjen Začasni okvir za ukrepe državne pomoči, saj s tem podaljšujemo veljavnost možnih naložbenih pomoči do 31. decembra 2025.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih financah

Vlada RS je ponovno obravnavala in sprejela predlog novele Zakona o javnih financah. Ta ne vsebuje več vsebin, ki bi povzročile časovni zamik pri obravnavi načrtovanega rebalansa letošnjega državnega proračuna v Državnem zboru, ključne rešitve v predlagani noveli pa ostajajo nespremenjene. Predlog novele torej sledi odločitvi Ustavnega sodišča glede finančne avtonomije neodvisnih ustavnih organov, kot so Državni zbor, Državni svet, Ustavno sodišče, Varuh človekovih pravic in Računsko sodišče.

Vlada je predlog novele Zakona o javnih financah sprejela 23. marca 2023 in ga dan kasneje posredovala v obravnavo Državnemu zboru. Ta je po pregledu zakona ugotovil, da bo prišlo do časovnega zamika pri obravnavi načrtovanega predloga rebalansa proračuna in predloga novele Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024, saj bomo te dokumente Državnemu zboru predložili kasneje kot novelo Zakona o javnih financah. Ker je predvsem zaradi reorganizacije vlade nujno, da rebalans državnega proračuna stopi v veljavo čim prej, je vlada predlog novele Zakona o javnih financah nadomestila z novim predlogom, ki ne vsebuje več vsebin, ki bi se na kakršen koli način dotikale vsebin v načrtovani noveli Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024. Časovnega zamika pri njeni obravnavi tako ne bo.

Ključne rešitve v predlagani noveli Zakona o javnih financah sicer ostajajo vsebinsko nespremenjene. Vlada z njimi sledi odločitvi Ustavnega sodišča, da je treba v zakonu določiti finančno avtonomijo neodvisnim ustavnim organom, med katere sodijo Državni zbor, Državni svet, Ustavno sodišče, Varuh človekovih pravic in Računsko sodišče. To pomeni, da omenjeni organi sami določajo obseg svojega finančnega načrta in pri prevzemanju obveznosti v času priprave proračuna in ob zaključku tekočega leta niso omejeni.

V predlogu novele ostajajo tudi nekatere spremembe, ki sledijo usmeritvam nadzornih organov in bodo omogočile nemoteno izvrševanje državnega proračuna. Med drugim podaljšujemo rok, do katerega mora minister za finance vladi predložiti polletno poročilo, izrecno določamo, da javni zavodi in javne agencije stvarnega premoženja nimajo v lasti, razen če tako določa poseben zakon, določa pa se tudi zakonska podlaga, na kateri bo javni zavod lahko opravljal prodajo blaga in storitev na trgu le, če bo z izvajanjem te dejavnosti zagotovil najmanj pokritje vseh s tem povezanih odhodkov. S predlagano novelo pa v primerjavi z novelo Zakona o javnih financah, ki je bila sprejeta pretekli teden, črtamo razveljavitev dveh določb Zakona o izvrševanju

proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 ter posledično vsebino, ki se nanaša izključno na ureditev sistema enotnega zakladniškega računa.

Uredba o izvajanju podukrepa podpora za preprečevanje škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov iz Programa razvoja podeželja RS 2014–2020

Uredba omogoča sofinanciranje izvedbe ukrepov protipožarnega varstva gozdov, in sicer ureditev protipožarne infrastrukture. Uredba nadalje določa predmet podpore in namen podukrepa, upravičence, upravičene stroške, pogoje za dodelitev sredstev, merila za ocenjevanje vlog, finančne določbe, javni razpis, vložitev vloge na javni razpis, obravnavo vlog, združevanje pomoči, datum upravičenosti stroškov, pogoje ob vložitvi zahtevka za izplačilo sredstev, zahtevke za izplačilo sredstev, obveznosti upravičencev, javno objavo upravičencev, izvedbo kontrol ter sistem kršitev in upravnih sankcij, višjo silo in izjemne okoliščine, hrambo dokumentacije ter začetek veljavnosti.

Podpora bo namenjena gradnji, rekonstrukciji ali protipožarnemu vzdrževanju protipožarnih presek, stez in zidov, prostorov za izvenletališko pristajanje helikopterjev ter namenske ureditve vodnih virov oziroma mesta za oskrbo helikopterjev, gasilskih vozil in gasilcev z vodo za gašenje.

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja

Uredba o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja v prvem odstavku 13. člena nalaga določenim gospodarskim družbam, zavodom in drugim organizacijam uporabo alarmnega znaka za preplah oziroma neposredno nevarnost ob nevarnosti nastanka nesreče, v kateri je prišlo do večje nesreče, ki ogrozi zaposlene ali okoliško prebivalstvo. Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije morajo v ta namen namestiti alarmne naprave.

Na podlagi dopolnjene uredbe bo minister, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, določil tehnične lastnosti alarmnih naprav in pogoje njihove postavitve, da bodo ustrezale zahtevi iz 13. člena uredbe, ter določil območja, na katerih je treba alarmirati prebivalstvo. Veljavna uredba namreč določa obveznost alarmiranja okoliškega prebivalstva, ne določa pa območja, na katerem je to alarmiranje potrebno.

Poleg tega se s tem predlogom spremembe uredbe uresničuje obveznost iz prvega odstavka 42. člena prehodnih določb zadnje novele Zakona o gasilstvu (ZGas-D) v povezavi s spremenjenim sedmim odstavkom 36. člena Zakona o gasilstvu (ZGas), s katerim se za alarmiranje določi gasilski znak za aktiviranje operativnih enot.

Uredba v 14. členu določa uporabo gasilskega znaka za aktiviranje gasilcev. V ta namen se je do zdaj uporabljal znak za preplah oziroma neposredno nevarnost. S

spremembo 14. člena uredbe se želi določiti nov alarmni znak, namenjen izključno aktiviranju gasilskih enot, do katerega se opredeli tudi že sedmi odstavek 36. člena Zakona o gasilstvu. Prav tako je namen dopolnitve uredbe usklajevanje določenih poimenovanj alarmnih znakov, ki se v praksi že uporabljajo.

Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti 2023-2027

Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti 2023-2027 (v nadaljevanju: NPZO) je pripravljen s ciljem zmanjševanja škodljivih posledic poplav za zdravje ljudi, okolje, kulturno dediščino in gospodarske dejavnosti na območjih pomembnega vpliva poplav in z njimi povezane erozije. Načrt vsebuje cilje in ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti glede na identificirana območja pomembnega vpliva poplav.

Zmanjševanje poplavne ogroženosti, v skladu s cilji in ukrepi iz načrta, predstavlja širši javni interes, z namenom zaščite zdravje ljudi, okolja, kulturne dediščine in gospodarske dejavnosti. NPZO temelji na dejstvu, da je treba v okviru porečij z ukrepanjem nasloviti poplavno ogroženost predvsem na identificiranih 86 območjih pomembnega vpliva poplav. Varstvo pred škodljivim delovanjem voda obsega izvajanje ukrepov, s katerimi se zmanjšuje ali preprečuje ogroženost pred škodljivim delovanjem voda in odpravlja posledice njihovega škodljivega delovanja. V zadnjih 30 letih so večji poplavni dogodki v Sloveniji povzročili za več kot dve milijardi evrov škode. Samo v zadnjih 12 letih (obdobje 2010-2021) pa so večji poplavni dogodki v letih 2010, 2012, 2014, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 in 2021 v Sloveniji povzročili za skoraj poldrugo milijardo evrov škode. V zadnjih 12 letih se torej v Sloveniji srečujemo okoli 120 milijonov evrov neposredne škode kot posledice poplav, če pa ocenimo še dodatno posredno škodo (izpad prihodkov gospodarskih subjektov, propad podjetij, prekinjene infrastrukturne in komunikacijske povezave, dolgoročne posledice itd.) lahko grobo ocenimo, da se v Sloveniji srečujemo z okoli 150 milijonov evrov letnih škod kot posledice poplav.

Načrt tako predstavlja skupek 18 porečnih NPZO, ki vključujejo vseh 86 identificiranih območij pomembnega vpliva poplav. V okviru Povodja Donave se tako nahajajo naslednjih 15 izmed 18 porečij, in sicer, Zgornja Sava, Sora, Ljubljanska Sava, Ljubljana z Gradaščico, Kamniška Bistrica, Srednja Sava, Savinja, Krka, Sotla, Zgornja Kolpa, Mejna Drava z Mežo in Mislinjo, Mariborsko-Ptujska Drava, Dravinja, Slovenska Mura in Ledava. V okviru Povodja Jadranskih rek pa se nahaja 3 izmed 18 porečij, in sicer, porečja Idrijce, Vipave in Obale. Za vsako izmed 18 porečij je bil tako poleg drugih vsebin, ki so zahtevane s predpisi (opis, povezave na karte poplavne nevarnosti in karte poplavne ogroženosti, cilji, opis sodelovanja z javnostjo, prikaz bilateralnega in multilateralnega usklajevanja v primeru mednarodnih porečij, ki si jih delimo s sosednjimi državami itd.), pripravljen predvsem povzetek nabora protipoplavnih ukrepov, ki jih je treba izvajati za doseganje ciljev zmanjševanja ugotovljene ogroženosti na posameznem porečju. Za vsakega izmed 20 ukrepov na vsakem izmed 18 porečij so bila tako opredeljena njegova stopnja prioritnosti

(visoka, srednja ali nizka), opis ali je ukrep že v izvajanju in njegov (potencialni) izvajalec. Ukrepi pa se potem konkretizirajo oziroma manifestirajo v konkretnih projektih, ki so že v izvajanju ali pa jih je treba začeti čim prej začeti izvajati.

Aktivnosti in ukrepi za reševanje oskrbe s pitno vodo slovenske Istre in kraškega zaledja

Vlada RS je potrdila srednjeročne ukrepe, ki zajemajo regionalno povezovanje vodovodov, za katere bo namenila sredstva iz proračuna in kohezijske politike. Prav tako je sklenila, da se zadrževalnik Suhorca opusti.

Srednjeročne investicije, ki jih je možno izvesti najhitreje, to je v letih 2026-27, zajemajo regionalno povezovanje vodovodov, to je nadgradnjo Kraškega vodovoda iz Brestovice ter sočasno izgradnjo novega povezovalnega vodovoda na sistemu pitne vode v dolžini 27 km iz vodarne Korotan pri Postojni do Rodika. Izvedba teh dveh srednjeročnih investicij bo povečala kapaciteto dotoka vode v slovensko Istro iz kraških virov iz sedanjih max.100 l/s na 200 l/s v srednjeročnem obdobju. »Sredstva v višini 92 milijonov evrov bodo zagotovljena iz virov EU sredstev v tekočem kohezijskem obdobju 2021-2027 in iz proračuna.

Za trajno rešitev problema vodooskrbe slovenske Istre in zaledja Ministrstvo za naravne vire in prostor predlaga izgradnjo zadrževalnika. Ministrstvo na osnovi sklepa delovne skupine pripravlja projektno nalogo »Ureditev oskrbe prebivalstva s pitno vodo slovenske Istre« z namenom preveriti zadostnost vodnega vira in izvedljivost izgradnje zadrževalnika Kubed ali alternativnega vira. Pri vrednotenju izbrane rešitve je glede na osnovno vrednotenje iz leta 2002 potrebno upoštevati sledeče:

- zaradi izgradnje vodovodnih povezav s srednjeročnimi investicijami v povezavo vodovodnih sistemov nad kraškim robom se v preteklosti zahtevan enovit koncept oskrbe s pitno vodo slovenske Istre in kraškega zaledja razdeli v dva ločena sistema, ki sta povezana samo prek VH Rodik po konceptu 100+100 v smeri oskrbe obale;
- dodatne potrebne rezervne količine za Kraški vodovod in druge vodovodne sisteme nad kraškim robom se zagotovi prek povezave z Ajdovščino, nanoškimi vodnimi viri ter vodnimi viri občine Ilirska Bistrica;
- v projekcijah dobave vode je potrebno upoštevati opustitev dobav za RVK iz Hrvaške po izgradnji zadrževalnika oz. po letu 2035, ko se izteče pogodba z Istrskimi vodovodi;
- pri projekcijah potrebnih količin porabe vode za slovensko Istro je potrebno upoštevati prihranke zaradi hidravličnih izboljšav v sistemu ter tudi izvedbo potrebnih investicij v ponovno rabo vode za zalivanje javnih površin in večje porabnike industrijske vode;
- zadrževalnik bo v delu količin, ki (če) presegajo potrebe po oskrbi s pitno vodo, namenjen tudi kmetijski rabi;

- izvedljivost variant mora biti preverjena s tehničnega, hidrološko in hidrotehničnega, okoljskega, ekonomskega, finančnega, družbeno sprejemljivega, regionalno razvojnega in urbanističnega, zakonodajnega vidika, da se zagotovi čim hitrejša izvedba projekta.
- naloga mora biti izvedena v obsegu, da bo kot predhodni del postopka za DPN nadomeščala fazo variantiranja, da bo postopek prostorskega umeščanja hitrejši.

Ministrstvo pripravlja projektno nalogo »Ureditev oskrbe prebivalstva s pitno vodo slovenske Istre«. Rok za izdelavo je konec leta 2023. Po prejemu končnega poročila izvajalca bo ministrstvo nadaljevalo postopek zagotovitve trajne vodooskrbe slovenske Istre in zaledja. Izvedba investicije bi potekala v letih 2026 do 2029.

Ministrstvo se je odločilo za prekinitev priprave Državnega prostorskega načrta za akumulacijo Suhorca, ker so vmesna poročila pokazala na omejene možnosti izvedbe projekta predvsem na podlagi okoljskega poročila in podrobnih geomehanskih raziskav

Kot izvedljivo za trajno rešitev ministrstvo ponovno predlaga proučitev izgradnje zadrževalnika Kubed nad Rižano. Predlog je spet aktualen zaradi izgradnje drugega tira, ki opušča obstoječo železniško progo in s tem ukinja nevarnost nesreče, katera bi lahko ogrozila vodni vir Rižane.

Predvideni kratkoročni ukrepi so naslednji:

- povezavo z vodovodnim sistemom občine Trst na mejnem prehodu Sv. Barbara,
- odprava »ozkih grl« na magistralnem cevovodu Rodik-vodarna Rižana,
- izgradnjo novega sistema filtriranja in ostale opreme v vodarni Gabrijeli in
- navezava na sistem istrskega vodovoda: povezava rezervoar Slušnica-rezervoar Hrib,
- investicija v opremo obstoječega vodnjaka B-10/06 na črpališču vode Klariči.

Predlog KPK glede upravljanja korupcijskih tveganj, povezanih z imenovanjem oseb zaposlenih na zaupanje v svete javnih zavodov

Vlada RS se je seznanila s predlogom Komisije za preprečevanje korupcije (KPK) za sprejem priporočil, s katerimi se predvidi ustrezne ukrepe za upravljanje korupcijskih tveganj, povezanih z imenovanjem oseb, zaposlenih na zaupanje, v svete javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Republika Slovenija. Vlada Republike Slovenije je sprejela odgovor na predlog in ga pošlje Komisiji za preprečevanje korupcije.

Vlada pojasnjuje, da se je po reviziji Računskega sodišča, ki se je nanašala na sistem upravljanja javnih zavodov v obdobju od 1. januarja 2016 do 31. decembra 2018, vlada v odzivnem poročilu zavezala sprejeti priporočila pristojnim ministrstvom za učinkovitejše upravljanje javnih zavodov. Vlada je priporočila sprejela na seji 13. januarja 2022.

S ciljem zagotavljanja učinkovitejšega upravljanja javnih zavodov na posameznih področjih opravljanja javnih storitev je vlada v okviru sprejetih priporočil pristojnim ministrstvom dala tudi priporočila glede predlaganja in izbora kandidatov za predstavnike ustanovitelja v svetih javnih zavodov in glede osnovnih pogojev in meril za imenovanje članov svetov javnih zavodov, predstavnikov ustanovitelja.

V skladu s sprejetimi priporočili je imenovanje javnih uslužbencev, ki so zaposleni v državnem organu, v svete javnih zavodov, kot predstavniki ustanovitelja, že omejeno. Javni uslužbenec, ki je zaposlen v državnem organu, je v skladu s priporočili namreč lahko hkrati član v največ dveh organih nadzora ali upravljanja pravnih oseb javnega sektorja, v katerih vlogo ustanovitelja v imenu Republike Slovenije izvršuje Vlada Republike Slovenije. To velja tudi za javne uslužbenke, zaposlene na delovnih mestih, vezanih na osebno zaupanje funkcionarja. Hkrati je v skladu s priporočili vlade v ustanovitvenih aktih javnih zavodov dodatno urejen tudi postopek izbora predstavnikov ustanovitelja v svetih javnih zavodov ter določena merila, pogoji in kriteriji za njihovo izbiro.

* * *